

Obsah

Události v EU:	Kdo obsadí vedoucí pozice v evropských institucích?	strana 2
Brusel Inside:	Kam s HDP?	strana 5
Drobnohled:	Ekonomika roste, ale rizika je třeba brát vážně	strana 6
Hlavní téma:	Environmentální krize: Jak jí zabránit?	strana 7
EU Seriál:	Zlaté české ručičky potřebují I chytré hlavičky	strana 11

EKONOMICKÉ A STRATEGICKÉ ANALÝZY

David Navrátil

hlavní ekonom České spořitelny
+420 224 995 439, dnavratil@csas.cz

Petr Zahradník

+420 956 765 213, pzahradnik@csas.cz

EU OFFICE / KNOWLEDGE CENTRE

Tomáš Kozelský

+420 956 718 013, tkozelsky@csas.cz

Tereza Hrtúsová

+420 956 718 012, thrtusova@csas.cz

Radek Novák

+420 956 718 015, radeknovak@csas.cz

Česká spořitelna, a.s.

Budějovická 1518/13b

140 00 Praha 4

EU_office@csas.cz

<http://www.csas.cz/eu>

Sledujte nás na Twitteru:

ReSearch
Česká spořitelna

@Research_sporka

Obsahovými partnery Měsíčníku EU aktualit jsou
Zastoupení Evropské komise v ČR a portál EurActiv.cz

Informace o evropské politice
v češtině
www.euractiv.cz

Milí čtenáři,

velká horka v poslední době nezaznamenaly jen naše domácí teploměry, ale také unijní lídři při vyjednávání o obsazení nových klíčových pozic v evropských institucích.

Po dlouhých nočních debatách prezidenti a premiéři členských zemí přišli 2. července s návrhem příštího šéfa Evropské komise - měla by se jím stát současná německá ministryně obrany Ursula von der Leyen. Její nominaci musí ještě potvrdit Evropský parlament. Ten si svého předsedu odhlasoval den na to. S celkem 345 hlasy se jím stane italský europoslanec David-Maria Sassoli. Český kandidát skončil na druhém místě se 160 hlasy. Zvoleni byli také místopředsedové Evropského parlamentu. Z celkem 14 jsou hned dva z České republiky - posty obsadí Dita Charanzová a Marcel Kolaja. A to se počítá :)

O úspěchu lze hovořit také na poli obchodní politiky Evropské unie. Komise totiž zakončila 20 let trvající vyjednávání o dohodě s jihoamerickým sdružením Mercosur. Po ratifikaci v Evropském parlamentu a Radě EU tak volnému obchodu již nic bránit nebude.

Výraz „bránit“ však můžeme použít v souvislosti s nedávným summitem EU v Bruselu. Česká republika společně s Polskem Maďarskem a Estonskem totiž zabránila přijetí závazku o dosažení klimatické neutrality do roku 2050. A to vše ve snaze ubránit středoevropský průmysl.

Se životním prostředím nyní souvisí také příspěvek Petra Zahradníka, ač to z jeho názvu není na první pohled patrné. Zamýšlí se v něm nad ukazatelem hrubé přidané hodnoty, jeho aktuálnosti a tím, zda odpovídá současným trendům. Jak souvisí se životním prostředím? HDP se zvyšuje, když ničíme přírodní kapitál planety.

O růstu HDP se dočtete hned na následující stránce. Kolega Jirka Polanský totiž vydal svou prognózu ekonomického vývoje a my vám přinášíme její nejdůležitější sdělení. Sečteno podtrženo - vývoj české ekonomiky je příznivý, v případě světové ekonomiky dochází ke zhoršení a to především kvůli vývoji v Číně a v eurozóně (zhoršení situace v Německu a v Itálii se přeneslo i do dalších zemí). Další nejistota je způsobena situací okolo nikdy nekončícího odchodu Spojeného království z Evropské unie. Ještě však rozhodně není na místě hovořit o ekonomické krizi.

To však neplatí o změnách klimatu. Můžeme bezpochyby vést dlouhé diskuze o tom, zda jsou způsobeny lidskou činností, ale jen těžko dnes někdo může popřít, že nastávají. V různých koutech světa se projevují odlišnými způsoby, rozhodně však přinášejí své náklady. Lidé přicházejí o své domovy či dostatek jídla a vody. Jak se k environmentální krizi staví svět a Evropská unie? A kdo je největším znečišťovatelem? Odpovědi naleznete na stránkách hlavního tématu.

„ Jelikož neexistuje žádná planeta B, záchrana naší planety Země by měla být prvořadou misí“.

Krásné léto,

Tereza

Události v EU

V čele Evropské komise pravděpodobně stane německá ministryně obrany Ursula von der Leyen. - Evropský parlament povede David-Maria Sassoli. - Soudní dvůr EU rozhodl, že zákon o polské justici je v rozporu s unijním právem. - Komise dotáhla 20 let trvající vyjednávání a došlo k vytvoření obchodní dohody se státy Mercosur.

POLITIKA

Kdo bude novým šéfem Evropské komise?

Prezidenti a premiéři zemí Evropské unie navrhli do čela Evropské komise německou ministryni obrany Ursulu von der Leyen.

Vedle jména německé ministryně obrany zaznělo na Summitu, že **novým šéfem unijní diplomacie** má být španělský politik **Josep Borrell** a **v čele Evropské centrální banky stane Francouzka** a **stávající výkonná ředitelka Mezinárodního měnového fondu Christine Lagarde.**

Nominace von der Leyenové do čela Evropské komise a Borrella do role vysokého představitele Unie pro zahraniční a bezpečnostní politiku musí ještě potvrdit Evropský parlament. S Borrellem jako členem svého týmu bude muset vyslovit souhlas i samotná von der Leyenová.

<https://euractiv.cz/section/aktualne-v-eu/news/clenske-zeme-chteji-do-cela-nove-evropske-komise-nemeckou-ministryni-obrany/>

https://ec.europa.eu/commission/index_en

Evropský parlament povede David-Maria Sassoli

Po květnových volbách nový Evropský parlament zasedl nyní v červenci. Za sebou už má volbu předsedy, kterým bude italský europoslanec David-Maria Sassoli. O post předsedy Evropského parlamentu se utkali čtyři kandidáti. Nejvíce hlasů (345) nakonec získal italský politik David-Maria Sassoli, který kandidoval v barvách evropské sociální demokracie.

Hned na druhém místě skončil český kandidát Jan Zahradil (ODS, ECR) s 160 hlasy. Mezi dalšími kandidáty byla také německá politička Ska Kellerová (119 hlasů) a Španělka Sira Regová (43 hlasů).

Parlament dále čeká rozdělení do jednotlivých výborů, poté europoslanci začnou projednávat legislativní návrhy. Řešit budou nový rozpočet, případnou brexitovou dohodu nebo také reformu vyřizování žádostí o azyl.

Evropský parlament se bude muset dále například vypořádat s návrhem budoucího dlouhodobého rozpočtu EU, tedy s víceletým finančním rámcem pro období 2021-2027.

Čeká je taky několik úkolů, které si Evropský parlament nese z minulého volebního období a není to nic jednoduchého i vzhledem k minulému vývoji - **noví poslanci budou mít pravomoc schválit dohodu o vystoupení Velké Británie z EU.** A v tom případě, že se dohodnou s Británií a brexit bude řízený, tedy že proběhne podle nějaké dohody.

Krom brexitu však mohou řešit i rozšíření EU, v následujících pěti letech se totiž může objevit dohoda o přistoupení. A to konkrétně v případě Severní Makedonie a Albánie, které mají zájem vstoupit do unijního bloku.

Vedle toho se bude Evropský parlament podílet i na několika obchodních dohodách. Na uzavření čeká například smlouva s Vietnamem či Mercosurem (ten sdružuje latinskoamerické státy Argentinu, Brazílii, Paraguay a Uruguay).

Budoucí vývoj Evropské unie ale kromě europarlamentu určují také prezidenti a premiéři členských států. Ti na summitu 20. června přijali strategii pro dalších pět let. Unie by se podle nich měla zaměřit na ochranu občanů a svobod, rozvoj ekonomiky nebo klimaticky neutrální, ekologickou, férovou a sociální Evropu.

Evropský parlament se tak bude i nadále zabývat kontrolou vnějších hranic a prohlubováním spolupráce se zeměmi, ze kterých proudí migranti do Evropy.

Pokračovat by se mělo i v naplňování Evropského pilíře sociálních práv, který Evropská komise navrhla před dvěma lety.

<https://euractiv.cz/section/budoucnost-eu/news/co-ceka-nove-europoslance-rozporcet-boj-proti-klimatickym-zmenam-i-reformy-k-migraci/>

<http://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/eu-affairs/20190612STO54313/coming-up-parliament-starts-its-new-term>

Soudní dvůr EU: Zákon o polské justici je v rozporu s unijním právem

Polské právní předpisy snižující věkovou hranici pro odchod do důchodu soudců polského nejvyššího soudu jsou podle soudního dvoru Evropské unie v rozporu s unijním právem.

Nejvyšší justiční instance EU to oznámila v tiskovém prohlášení. **Polská vláda zatím na rozhodnutí Evropské komise nereagovala.**

Samotný proces se zabýval legislativními změnami, které současný polský konzervativní kabinet prosadil v případě personálního složení nejvyššího soudu. **Evropská komise Polský stát kvůli nim zažalovala.**

Její názor, že nové předpisy porušují právo Evropské unie, v dubnu v nezávislém stanovisku podpořil generální advokát Soudního dvora EU.

Evropský soud konstatoval, že snížení věkové hranice pro odchod soudců polského nejvyššího soudu do důchodu „není odůvodněno legitimním cílem a je v rozporu se zásadou neodvolatelnosti soudců, která je součástí jejich nezávislosti“.

Záruky nezávislosti a nestrannosti soudů vyžadují, aby dotyčný soud vykonával své funkce zcela autonomně a aby byl chráněn před vnějšími zásahy, které by mohly narušovat nezávislost rozhodování jeho členů. Evropský soud dále zdůraznil, že v tomto ohledu procesní podmínky a postupy zakotvené v nových předpisech takové požadavky nesplňují.

Vymahatelnost uvedeného rozsudku evropského soudu záleží na rozhodnutí Evropské komise, zda usoudí, že členský stát verdiktu nevyhověl. V tom případě může podat novou žalobu s návrhem na uložení peněžitých sankcí.

<https://euractiv.cz/section/vnitro-a-spravedlnost/news/reforma-polske-justice-je-v-rozporu-s-unijnim-pravem-rozhodl-soudni-dvur-eu/>

<https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2019-06/cp190081en.pdf>

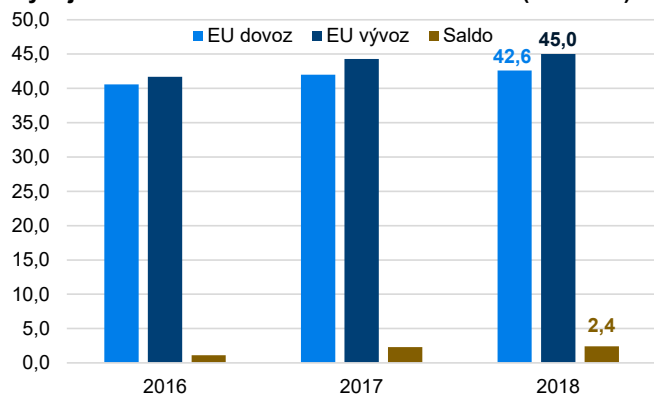
ZAHRANIČNÍ OBCHOD

Obchodní dohodu s Mercosur se podařilo dotáhnout do konce

Evropské komisi se podařilo vyjednat největší obchodní dohodu v dějinách, která může ušetřit čtyři miliardy eur ročně a vytvoří trh pro téměř 800 milionů lidí.

Dvacet let jednání je u konce, zástupcům Evropské unie a jihoamerického sdružení Mercosur se podařilo najít politickou shodu na prozatím největší obchodní dohodě v dějinách.

Vývoj zahraničního obchodu EU s Mercosur (mld. eur)

Zdroj: Evropská komise

Mercosur tvoří státy Argentina, Brazílie, Uruguay a Paraguay, což znamená, že spolu s EU bude smlouva zahrnovat dalších 780 milionů obyvatel.

Smlouva o volném obchodu s Mercosur je opravdu vyjímečná. Nejen tím, že první jednání se uskutečnila už v roce 2000, **jde především o výši obchodu a výhody, které s sebou nese.** Pokud jde o objem snížených cel, jejich hodnota bude čtyřikrát větší než v případě nedávno podepsané obchodní dohody s Japonskem. **Státy EU by tak mohly na nižší dovozních clech ušetřit až čtyři miliardy eur ročně.**

Velkou roli ve vyjednávání sehrála i snaha eliminovat cla, která jsou stanovena na automobilový průmysl, protože výrobci aut se museli potýkat se cly ve výši 35 %, v případě automobilových součástek šlo o cla ve výši 14 až 18 %.

I vzhledem k významnosti tohoto sektoru byl automotive (vedle dovozu hovězího masa do EU) hlavním důvodem dlouhých průtahů a silných lobbistických zájmů.

Clata prakticky zmizí i v odvětví strojírenské techniky, chemického průmyslu, oblasti farmaceutik či oděvního průmyslu. Rychlé snižování celních bariér se ale dotkne i zemědělského sektoru. **Obchodní smlouva je přitom jen částí obsáhlé asociací dohody.** Ta sestává kromě obchodního pilíře také z pilíře politického a kooperačního, na kterých vyjednávači našli shodu už v loňském roce.

Tyto pilíře v sobě zahrnují politický dialog a spolupráci v oblastech jako je migrace, digitální ekonomika, výzkum a vzdělávání, lidská práva, boj proti terorismu, kyberkriminalita a praní špinavých peněz nebo v oblasti ochrany životního prostředí.

Oficiální schválení dohody ještě není dokončeno. V nejbližší době se bude pracovat na právní revizi celého textu. **Finální podobu následně Komise nechá přeložit do všech oficiálních jazyků EU. Poté bude následovat schválení v Evropském parlamentu a v Radě EU.**

Dohoda s Mercosurem je další v řadě obchodních smluv, které EU v posledních letech uzavřela se zeměmi po celém světě. Po neúspěchu Transatlantického investičního partnerství (TTIP) mezi EU a USA se totiž bruselská vyjednávači zaměřili na jiné partnery.

Po přijetí rozsáhlé obchodní dohody s Kanadou (CETA) následovala prozatím největší obchodní dohoda uzavřená s Japonskem. Dlouho na sebe nenechal čekat ani podpis dohody o zóně volného obchodu se Singaporem. **Očekává se, že krátce po Mercosuru přijde na řadu další dohoda, tentokrát s Vietnamem.**

<https://euractiv.cz/section/all/news/trh-pro-800-milionu-obyvatel-a-miliardove-obchody-dohoda-s-mercasurem-je-podvaceti-letech-na-stole/>

<http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/regions/mercotur/>

Poměrně bouřlivý summit EU v Bruselu zabývající se snahou o uhlíkovou neutralitu k roku 2050 došel ke kompromisu v podobě, že uhlíkové neutrality má být dosaženo „podle velké většiny členských zemí“.

- Ostrava by měla mít jeden z osmi super výkoných evropských počítačů. Měl by sloužit na podporu vývoje v oblastech medicíny, bioinženýrství a pod.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Na dosažení klimatické neutrality se shodly téměř všechny státy EU

Summit EU v Bruselu zdržel spor o formulaci části závěrů, souvisejících se snahou o uhlíkovou neutralitu společenství k roku 2050. Z diplomatických informací plyne, že proti pohledu většiny vystupoval především polský premiér Mateusz Morawiecki. Státy nakonec věc vyřešily kompromisní poznámkou o tom, že klimatické neutrality musí být k roku 2050 dosaženo „podle velké většiny členských zemí“.

Úsilí o neutrální čisté emise CO₂ znamená snahu snížit čisté emise téměř k nule a ty vzniklé vyvážit projekty, které mohou oxid uhličitý vstřebat.

Opačný názor než polská strana zastávali především německá kancléřka Angela Merkelová a francouzský prezident Emmanuel Macron. Poláci podle dostupných informací v jednu chvíli navrhovali dnes téma zcela vypustit a odložit na pozdější termín. S tím, že by se summit měl zavázat k uhlíkové neutralitě EU v roce 2050 měl před jednáním problém i český premiér Andrej Babiš, Praha se podle diplomatických zdrojů snaží o to, aby ambice EU byly „realistické“.

Francouzský prezident svým kolegům připomněl, že z pohledu průmyslu je polovina 21. století v zásadě za dveřmi. A tak volby ohledně využívání jaderné energetiky či obnovitelných zdrojů je třeba učinit už nyní, pokud má být k roku 2050 příslušný cíl splněn. Otázkou věrohodnosti EU pak podle Macrona bude unijní postoj na zájmové klimatické konferenci OSN.

Výsledek několikahodinové diskuse vzápětí v tiskové zprávě kritizoval Wendel Trio, evropský šéf Climate Action Network (CAN), která celosvětově sdružuje více než 1 700 nevládních organizací zabývajících se ochranou ovzduší. Ambiciózní dohodu podle něj zablokovalo polské, české, estonské a maďarské veto.

Původně navržený text ještě před summitem diplomaté zmírnili, právě ve snaze omezit odpor zemí ze střední a východní EU. **Vše, co Unie dělá, musí být v souladu se závazky z klimatické konference v Paříži z roku 2015.**

Zohledněny také mají být „okolnosti v jednotlivých členských zemích a respektováno jejich právo určit si vlastní energetický mix“ – tedy to, z jakých zdrojů země uspokojují své energetické

potřeby. Původně byl dokument jednoznačnější a hovořil o potřebě urychleně pracovat na podmínkách, pobídkách a rámci, které by nulové čisté emise zajistily.

<https://euractiv.cz/section/klima-a-zivotni-prostredi/news/summit-eu-prijal-mirnejsi-zavazek-o-klimaticke-neutralite-nevladni-organizace-ho-kritizuji/>

<https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/european-council/2019/06/20-21/>

DIGITÁLNÍ AGENDA

Jednou z lokalit pro umístění superpočítače v Evropě bude i Ostrava

Mezi osmi městy, kam chce EU prostřednictvím unijního společného podniku pro vysoce výkonnou výpočetní techniku umístit nové superpočítače, je také Ostrava.

Evropská unie se snaží vytvořit z Evropy celosvětově významný region se superpočítačovou kapacitou. V rámci tohoto úsilí oznámil Evropský společný podnik pro vysoce výkonnou výpočetní techniku své rozhodnutí ohledně výběru 8 středisek v 8 členských zemích EU, kde budou nové, vysoce výkonné počítače umístěny. Jedná se o tyto lokality: Barcelona (Španělsko), Bissen (Lucembursko), Boloña (Itálie), Kajaani (Finsko), Maribor (Slovinsko), Minho (Portugalsko), Ostrava (ČR) a Sofie (Bulharsko).

Zajištění infrastruktury superpočítačů je jednou z klíčových priorit evropského programu Digitální Evropa, který Komise navrhla v květnu 2018 v souvislosti se stanovením dalšího dlouhodobého rozpočtu EU. Počítače by tak mohly začít fungovat během druhé poloviny roku 2020, od kdy budou k dispozici evropským uživatelům z akademické obce, průmyslu i veřejného sektoru. Střediska se s jejich pomocí zaměří **na podporu vývoje hlavních aplikací v oblastech, jako je personalizovaná medicína, nová léčiva a materiály, bioinženýrství, předpovědi počasí a změna klimatu.**

Do společného podniku je zapojeno 28 členských zemí, přičemž 19 z nich bude součástí konsorcií provozujících superpočítačová střediska. Celkový rozpočet, včetně unijních prostředků, dosahuje 480 milionů eur (asi 12,3 miliardy Kč).

O vzniku společného podniku označovaného zkratkou EuroHPC rozhodly v listopadu 2018 na návrh Evropské komise členské země Unie. Jeho **úkolem je zajistit, aby byla EU do roku 2020 vybavena superpočítačovou infrastrukturou světové úrovně.**

<https://euractiv.cz/section/digitalni-agenda/news/jeden-z-osmi-evropskych-superpocitacu-by-mel-byt-od-roku-2020-i-v-ostrave/>

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-2868_en.htm

Ukazatel ekonomické výkonnosti toliko skloňovaný a pro mezinárodní přehledy a vývoje používaný - HDP - není schopen postihnout veškerý ekonomický výkon. Je třeba ho upravit, aby odpovídal více dnešním trendům nebo snad používat jiný, alternativní ukazatel? Jaké problémy je potřeba brát v úvahu a jaké omezení má tento výkonový ukazatel? Nad tím se zamýšlí Petr Zahradník.

KAM S HDP?

Povznesme se v tento moment nad zcela čerstvým a notně překvapivým návrhem na personální obsazení klíčových pozic v evropských institucích a dopřejme si chvilku červencového času na zevrubnější úvahu na toto zcela zásadní téma.

A ponořme se tentokrát do tématu zcela věcného, až mediálně nudného a neatraktivního, ale rozhodně ne triviálního a pro budoucí hospodářskou politiku zcela zásadního. **Téma, které Eurostat, řadu dalších ekonomických generálních ředitelství Evropské komise, ale i mimounijní instituce, zaměstnává čím dál tím více.**

A sice, **zda HDP ve své stávající konstrukci je schopen autenticky postihnout veškerý ekonomický výkon**, a nadto pak, zda pro zcela komplexní a dlouhodobé statistické zachycení prosperity, či, chceme-li, blahobytu, nemá větší vypovídací schopnost nějaký alternativní ukazatel.

Naznačené oblasti obsahují v zásadě dva problémy. Ten první spočívá v tom, že **ekonomická struktura a organizace prochází v současnosti robustní změnou**, která s největší pravděpodobností není ani zdaleka ukončená.

Mění se váha ekonomických sektorů i jejich obsahová náplň, technologický pokrok spěje k virtualizaci řady jsoucích, uchopitelných materiálních aktivit; nová organizace přináší též průlom do vlastnických vztahů, sdílená a bezodpadová ekonomika mění zásadně vztah mezi ekonomickými vstupy, výstupy a hodnotou přidanou zpracováním. Nadto, určit přesně geograficky, v jakém místě právě došlo k vytvoření oné hodnoty, je při stávajících ekonomických aktivitách zhruba nemožné. A přitom konstrukce HDP zůstává v zásadě neměnná, nepřizpůsobená dostatečně těmto trendům.

A za druhé, s rostoucím bohatstvím, zvláště pak v té části světa, zvané trochu zjednodušeně, ale srozumitelně a jasně, **Západ, již pro valnou část příslušníků společnosti není klíčovou hodnotou jejich existence a kritériem jejich úspěšnosti suma nahromaděného majetku, jako spíše obsahová a emocionální složka jejich života, kterou HDP, ani jiné výkonové ukazatele nejsou schopny při nejlepší vůli postihnout.**

Jinými slovy, i při vysoké úrovni HDP, potažmo bohatství, se řada příslušníků této společnosti může cítit nešťastně, nespokojeně, nedobře. A na opačném konce spektra zemí seřazených podle ekonomické vyspělosti toto v převráceném smyslu platí již od nepaměti, pokud to tam kdy platilo.

V některých zemích či regionech, které jsou podle ukazatele HDP na obyvatele na tom ve světovém srovnání téměř nejhůře, se osobní štěstí a spokojenost může vykazovat jako velmi vysoká, materiální chudobě navzdory.

A aby to nebylo tak jednoduché, určité primárně neekonomické faktory, tedy především sociální a environmentální, zvláště pokud se vymknou z přirozené rovnováhy, mohou mít na vývoj ekonomických faktorů, a tedy i HDP dosti zásadní vliv.

Pokud se míra osobní nespokojenosti projevuje v podobě sociálních bouří a odporu, nejen že to přímo ovlivní ekonomický výkon, ale na jejich potlačení je nutné věnovat vzácné finanční zdroje, které by jinak byly použitelné pro přínosnější účel.

A to samé v bledě modrém **pro případ životního prostředí**; je-li toto nekonečně znečišťováno, aniž je identifikován, paralyzován a zinkasován původce, **jednou se ucho utrhne a vzniklou ekologickou katastrofu musí uhradit celé společnost.**

A právě **zajištění oné přirozené a funkční vyváženosti mezi ekonomickou, sociální a environmentální složkou se říká udržitelnost.** A úředníci ve výše zmíněných institucích v tomto kontextu velmi intenzivně řeší, co s tím.

Zda vůči HDP nevytvořit nějaký další, alternativní, všeobecně uchopitelný a pochopitelný ukazatel, který vše toto vezme v potaz (přičemž jsou vedle toho zmiňovány i další faktory ekonomického rázu, které primárně HDP nebere v úvahu, jako například příjmové a majetkové rozlišení, kvalitativní aspekty ekonomického výkonu).

Anebo HDP přizpůsobit a předefinovat tak, aby se všechny tyto okolnosti přímo či nepřímo v jeho dlouhodobém vývoji promítly. To je úloha, jejíž vyřešení potrvá s jistotou déle, než bude završeno nynější personální přeskupování v unijních institucích. Pro některé z oněch person se však i tato úloha brzy stane předmětem jejich nové agendy.

Petr Zahradník

Vývoj české ekonomiky zůstává příznivý, nejvíce k tomu přispívá spotřeba domácností, ze kterou stojí stále dobrá situace na trhu práce. V případě vývoje světové ekonomiky dochází ke zhoršení vývoje a to především kvůli vývoji v Číně a eurozóně, kde se zhoršil vývoj v Německu a Itálii, což se následně přeneslo i do dalších zemí. Velkou nejistotu na trzích nadále způsobuje tvrdá varianta brexitu.

EKONOMIKA ROSTE, ALE RIZIKA JE TŘEBA BRÁT VÁŽNĚ

Světová ekonomika

Ve druhé polovině loňského roku se vývoj ve světové ekonomice zhoršil a to především kvůli vývoji v Číně a eurozóně. Čínská ekonomika pravděpodobně ztlačila zpomalila možná až o několik procentních bodů (oficiální data jsou s velmi vysokou pravděpodobností značně nadhodnocená).

V eurozóně se zhoršil vývoj v Německu a Itálii, což se přeneslo i do dalších zemí. **A ve směru zpomalení růstu ve světové ekonomice působil také růst nejistoty** (brexit, celní politika USA), který negativně ovlivnil náladu firem investovat.

Horší vývoj ve světové ekonomice se přenesl i do první poloviny letošního roku. **Ekonomický vývoj v eurozóně zůstává křehký**, americká ekonomika bude postupně zpomalovat a ani v Číně zatím nedošlo k výraznějšímu zlepšení.

Ve druhé polovině roku nicméně čekáme pozvolné zlepšení vývoje ekonomické aktivity, které se pak více projeví v příštím roce. Ekonomiku se pravděpodobně pokusí ještě letos podpořit jak ECB, tak i FED, a v Číně provádí vláda fiskální expanzi. Navíc by se v příštím roce mohla snížit nejistota (bude jasněji kolem brexitu i amerických cel), což by mělo působit ve směru vyšších investic firem.

Rizika ale stále zůstávají výrazná a jsou vychýlená ve směru nižšího růstu. V Británii se zvýšilo riziko tvrdého brexitu, které plyne z možného zvolení Borise Johnsona premiérem. Jednání mezi USA a Čínou ohledně nových obchodních pravidel stále pokračují a jsou doprovázena vzájemným zvyšováním cel.

A ohledně **možnosti zavedení vyšších cel na evropská auta Trump své rozhodnutí odložil o půl roku** (pravděpodobně nechce „bojovat“ zároveň na dvou frontách a soustřeďuje se tak nyní na Čínu). Což pro Evropu znamená minimálně dalších několik měsíců nejistoty. A ani vývoj v Itálii stále není příznivý, což představuje riziko pro celou eurozónu.

Ačkoliv tato rizika jsou relativně vysoká a mohou mít silné negativní dopady, vnímáme je spíše jako alternativu než jako součást základního scénáře prognózy.

Vývoj světových ekonomik (v %)

	HDP	2018	2019	2020	2021
Svět		3,6	3,3	3,6	3,6
Čína		6,6	6,3	6,1	6,0
USA		2,9	2,5	1,8	1,8
Indie		7,1	7,3	7,5	7,7

Zdroj: Mezinárodní měnový fond, FRED

Česká ekonomika

Vývoj české ekonomiky zůstává příznivý. V letošním roce dosáhne růst HDP 2,6 %, když k němu nejvíce přispívá spotřeba domácností, za kterou stojí silný trh práce. A ve směru vyššího růstu působí i nadále investice. Ty ale v letošním roce ztlačila zpomalila. To bude nicméně způsobeno především mimořádným loňským rokem, kdy české firmy výrazně investovaly do vyšší robotizace. **V příštím roce by měl růst české ekonomiky mírně zrychlit na 2,8 % spolu se zlepšením vývoje v Německu.**

Vývoj české ekonomiky (v %)

	2018	2019	2020	2021
HDP	2,9	2,6	2,8	2,8
Nezaměstnanost	2,3	2,1	2,4	2,7
CPI inflace	2,2	2,6	2,2	1,9

Zdroj: ČSÚ, Česká spořitelna

Situace na trhu práce zůstává příznivá. **Míra nezaměstnanosti je nyní jen mírně nad 2 %** a je stále s přehledem nejnižší v rámci zemí EU. Mzdový růst v nominálním vyjádření dosáhl v prvním čtvrtletí letošního roku 7,4 % a zůstal tak vysoký. Z důvodu zpomalení ekonomiky eurozóny a vyšších sazeb ČNB bude docházet k mírnému zvyšování míry nezaměstnanosti a zpomalování mzdového růstu. Na tento vývoj ale nahlížíme jako na návrat k rovnováze.

V první polovině letošního roku se inflace v české ekonomice nachází poblíž 3 %, když v proinflačním směru působí především silná domácí poptávka, vysoký růst mzdových nákladů firem a ceny potravin. Nad 2% inflačním cílem zůstane inflace i ve zbytku letošního a po většinu příštího roku.

V květnu zvýšila ČNB úrokové sazby. Kromě vysoké inflace v české ekonomice k tomu přispěl i vývoj v zahraničí. Jednak data, která za první čtvrtletí přišla z eurozóny, mírně překonala očekávání. Nicméně vliv mělo i odsunutí brexitu na říjen a jednání mezi EU a USA ohledně cel na evropská auta na podzim. Tato rizika ovlivní měnovou politiku ve zbytku roku, když ČNB ponechá s velkou pravděpodobností sazby beze změny. **V příštím roce čekáme ještě jedno zvýšení sazeb.**

Riziko tvrdého brexitu či zavádění ochranných opatření v zahraničním obchodě způsobují vysokou nejistotu na trzích a přispívají také ve směru nižšího růstu ekonomické aktivity, když negativně ovlivňují chuť firem investovat. Ačkoliv stále existují relevantní důvody, proč by se tyto scénáře nemusely naplnit, tato **rizika je i nadále třeba brát vážně.**

Jiří Polanský

O příčinách a vlivu lidské činnosti na globální oteplování lze vést dlouhosáhlé diskuze, ale jen těžko dnes někdo může zpochybňovat, že změny klimatu probíhají. A přinášejí své náklady - lidé kvůli nim přicházejí o střechu nad hlavou, dostatek vody a potravin. Jak se k environmentální krizi staví Evropská unie a čeho by v následujících desetiletích chtěla dosáhnout?

Hlavní téma

ENVIRONMENTÁLNÍ KRIZE: JAK JÍ ZABRÁNIT?

POTŘEBA CELOSVĚTOVÉHO ÚSILÍ

Dle závěrů zprávy Mezinárodního panelu pro změny klimatu OSN (IPCC) lidstvo bez výrazné změny nemá šanci udržet hranici globálního oteplování do roku 2100 na 1,5 ani 2 stupních Celsia. Ačkoliv nemusejí tyto hodnoty na našich domácích teploměrech znamenat mnoho, nutno říci, že se jedná o průměrné zvýšení teploty. Na pevnině a ve vyšších polohách bude oteplování nabývat větších hodnot. Změny klimatu v současnosti pociťujeme v podmínkách České republiky především extrémním suchem. Zimy jsou u nás mírnější, podzemní vody se nestačí doplňovat a srážky, které by je mohly zásobit se rychleji odpařují. Je možné odvrátit klimatické změny či minimálně zmírnit jejich dopady na lidstvo?

Za 72 % emisí oxidu uhličitého zodpovídá 15 zemí

Jednou z hlavních příčin globálního oteplování jsou emise oxidu uhličitého. Jeho koncentrace v ovzduší neustále narůstá navzdory snahám o jejich snižování.

Absolutně největším producentem emisí skleníkových plynů je Čína, která se na celkových světových emisích CO₂ podílí z 27 % (v roce 2017 činily emise Číny 9 839 MtCO₂). Na druhém místě jsou pak Spojené státy americké, jejichž podíl je oproti Číně téměř poloviční (necelých 15 % v roce 2017). Indie, která je třetím největším emitentem, zaujímá necelých 7 %. Pokud však emise CO₂ přepočteme na počet obyvatel, pořadí největších „hříšníků“ se promění.

Na prvním místě je Katar, kde na jednoho obyvatele připadá 49 tCO₂ (v České republice na jednoho občana připadá 10 tCO₂). Na následujících dvou místech jsou státy Karibiku - Curacao (39 tCO₂/os.) a Trinidad a Tobago (30 tCO₂/os.). Čtvrté a páté místo pak obsazují opět státy Perského zálivu a sice Kuvajt a Spojené arabské emiráty (každý 25 tCO₂/os.).

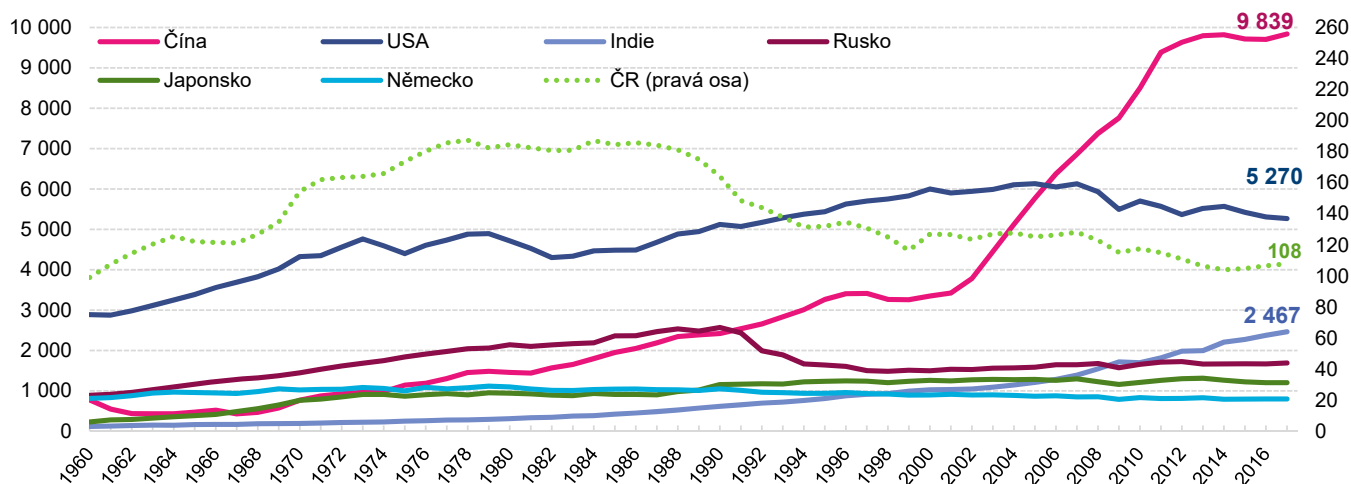
Česká republika zaujímá 28. pozici. Čína se dle žebříčku [Global Carbon Atlas](#) řadí až na 52. místo v produkci emisí CO₂ na obyvatele.

Černé scénáře či blízká budoucnost?

Dle predikcí OSN by na světě v důsledku změn klimatu mohlo být až 200 milionů uprchlíků a s každým 0,5 stupněm Celsia oteplení se zvyšuje riziko ozbrojeného konfliktu o 10-20 %. Pokud dojde ke zvýšení teploty o 2 stupně Celsia, hladina oceánu se zvedne o 2 metry. Hrozí tání permafrostu což způsobí uvolnění polovičního množství metanu do vzduchu oproti tomu, který sami vypouštíme od průmyslové revoluce. Spolu s ním se na povrch mohou dostat bakterie a viry, které jsou pro lidstvo neznámé.

Již dnes jsou na klimatickou krizi vynakládány relativně vysoké prostředky (v USA se odhadují na 306 mld. USD). Dle údajů švýcarské pojišťovací společnosti Swiss Re dosáhly ekonomické ztráty způsobené přírodními katastrofami a člověkem v roce 2018 celkem 155 mld. USD (lidská činnost se však podílela pouhými 9 mld. USD).

Největší světoví producenti CO₂ a vývoj v ČR (mil. tun)

Zdroj: Global Carbon Atlas

Pařížskou dohodu ratifikovalo 186 zemí světa

Změnu v celosvětovém řešení klimatické krize má přinést Pařížská dohoda, která byla přijata v prosinci roku 2015. Ukládá povinnost určit vnitrostátní příspěvky k dosažení stanovených cílů nejen rozvinutým, ale i rozvojovým zemím. Dohoda nahrazuje Kjótský protokol a jejím dlouhodobým cílem, ke kterému se státy zavázaly, je přispět k udržení nárůstu průměrné teploty výrazně pod hranicí 2 stupňů Celsia ve srovnání s obdobím před průmyslovou revolucí a usilovat o to, aby zvýšení teploty nepřekročilo 1,5 stupně Celsia.

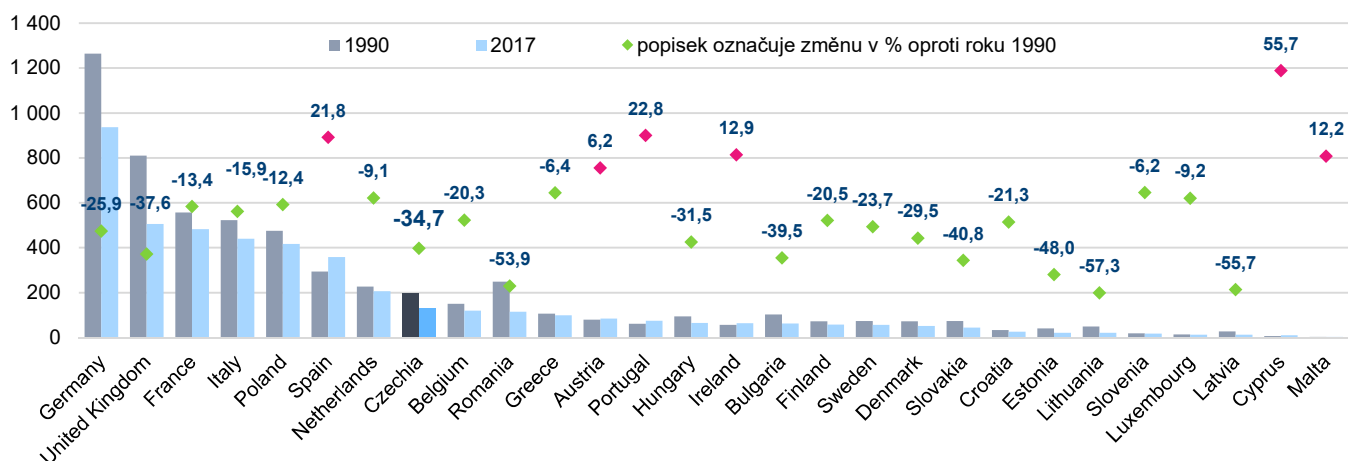
Evropská unie se přihlásila se závazkem snížit do roku 2030 emise skleníkových plynů minimálně o 40 % oproti roku 1990. Aktuální počet zemí, které dohodu ratifikovaly činí 186.

Česká republika se stala poslední zemí EU, která se k dohodě připojila - učinila tak 4. listopadu 2017. Téhož roku oznámil americký prezident Donald Trump záměr od dohody ustoupit. Jeho argumentem byla vysoká finanční náročnost plnění závazků. Krátce na to se však v USA zformovaly opoziční síly a i přesto, že rozhodnutí prezidenta Trumpa je stále platné, řada států a měst v USA se i nadále závazků dohody drží a snaží se přispívat.

Dle zprávy Mezivládního panelu pro změny klimatu z roku 2018 však závazky jednotlivých zemí ve snižování emisí k dosažení stanoveného cíle nestačí. Oteplení o 1,5 stupně by bylo možné zabránit snížením emisí oxidu uhličitého, které jsou způsobeny lidskou činností o 45 % do roku 2030. Do roku 2050 by pak bylo nutné dosáhnout téměř nulových emisí.

KOLIK EMISÍ MÁ NA KONTĚ EU A ODKUD SE BEROU?

Emise CO₂ v zemích EU (v mil. tun; včetně letecké dopravy a nepřímých CO₂)

Zdroj: Eurostat

Evropská unie jako celek se na globálních emisích skleníkových plynů podílí zhruba 10 %, přičemž oproti úrovni z roku 1990 došlo k poklesu emisí o téměř 22 %. K prudkému snížení došlo zejména v období hospodářské a finanční krize zároveň s útlumem průmyslové činnosti.

Ze všech členských států EU je největším producentem emisí co do celkového objemu Německo (21 % produkce emisí EU). Následuje Spojené království a Francie (obě země zhruba 11 %). Podíl České republiky na emisích EU sice v absolutních hodnotách nedosahuje ani 3 %, při přepočtu na obyvatele jsme však pátým největším znečišťovatelem.

Největší pokles emisí byl oproti roku 1990 zaznamenán u Litvy (-57,3 %), Lotyšska (-55,7 %), Rumunska (-53,9 %) a Estonska (-48 %). Česká republika své emise snížila o téměř 35 %. U celkem šesti zemí naopak došlo k nárůstu emisí. Nejvíce u Kypru (55,7 %), Portugalska (22,8 %) a Španělska (21,8 %).

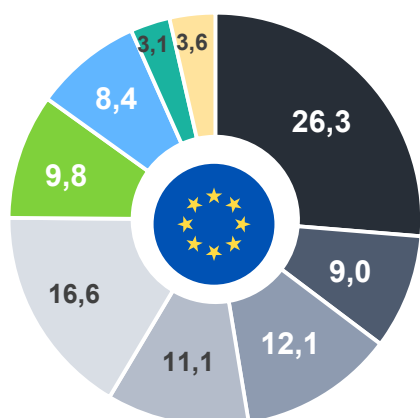
Ze sektorového hlediska se na produkci emisí v Evropské unii nejvíce podílí sektor energetiky - celkem 75 %. Z toho na 26,3 % připadá spalování paliv v energetice a 21 % na dopravu (z toho osobní automobily činí 12,1 %). Přes 11 % má pak na svědomí zpracovatelský průmysl a stavebnictví. Zemědělství se na emisích EU podílí necelými 10 %. Zbylé emise pak pocházejí z průmyslového zpracování a užití (8,4 %) a z odpadového hospodářství (3,1 %).

U České republiky je rozložení sektorů obdobné. Energetika se na emisích podílí ze 76 %, přičemž podíl spalování paliv v energetickém sektoru dosahuje téměř 40 %. To je dáno především větší energetickou náročností českého hospodářství. Podíl dopravy činí okolo 14 % (osobní doprava zaujímá 9,1 %). Zemědělství se na celkových emisích v České republice podílí z 6,5 %. Větší, než je tomu u EU jako celku, je pak podíl průmyslového zpracování a užití (12 %).

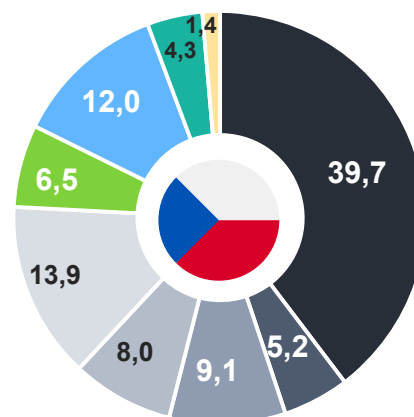

Hlavní téma

Produkce emisí CO₂ dle sektorů (podíl v % na celku, 2017)

75 % Energetika 76 %
Spalování paliv v energetice
Doprava (kromě osobních aut.)
Osobní automobily
Zpracovatelský průmysl a stavebnictví
Ostatní
Zemědělství
Průmyslové zpracování a užití
Odpadové hospodářství
Ostatní

Zdroj: Eurostat

BUDE EVROPSKÁ UNIE PRO OSTATNÍ VZOREM?

„Jelikož neexistuje žádná planeta B, záchrana naší planety Země by měla být prvořadou misí“, uvedli eurokomisaři Miguel Arias Cañete a Carlos Moedas v reakci na závěry zprávy Mezivládního panelu pro změnu klimatu z roku 2018.

Cílem Evropské unie je dosažení nízkouhlíkové ekonomiky s vysokou energetickou účinností. První balíček opatření EU v oblasti klimatu byl přijat v roce 2008 a obsahoval cíle známé pod označením „20-20-20“:

- snížení emisí skleníkových plynů o 20 %;
- zvýšení podílu energie z obnovitelných zdrojů na 20 %;
- zvýšení energetické účinnosti o 20 %.

Na základě balíčku o „sdílení úsilí“ byly pro každou zemi stanoveny roční cíle pro snížení emisí skleníkových plynů. Tyto cíle se liší v závislosti na relativním bohatství země a pohybují se v rozmezí od snížení emisí o 20 % až po jejich zvýšení o 20 % pro nejméně bohatou zemi.

Evropská unie 20% cíl pro snížení emisí uhlíku plnila již v roce 2015. V roce 2017 činila hodnota poklesu emisí oproti roku 1990 téměř 22 %.

Dosažení cíle pro obnovitelné zdroje energie (OZE) do roku 2020 je však dle nové zprávy Evropského účetního dvora v ohrožení. Unie dle ní bude musit učinit pokrok ve výrobě elektřiny z větrné a sluneční energie. Dle údajů za rok 2017 činí podíl OZE na hrubé konečné spotřebě energie 17,5 %.

V ohrožení je rovněž splnění cíle pro energetickou účinnost do roku 2020. Ačkoliv v letech 2005 až 2018 byl trend v celkové spotřebě energie klesající, od roku 2015 spotřeba opět začala narůstat. Aby bylo cíle dosaženo, musí konečná spotřeba energie klesat ročně o 0,5 % a primární spotřeba energie o 1 %. V posledních letech však konečná spotřeba rostla o 4 % a primární o více než 2 %, což je dáno růstem ekonomiky.

Pro období 2020-2030 byl dále stanoven **rámec pro oblast klimatu a energetiky do roku 2030**. Jednotlivé cíle, které rámec obsahuje jsou následující:

- min. 40% snížení emisí skleníkových plynů oproti roku 1990;
- min. 27% podíl celkové spotřeby energie z obnovitelných zdrojů;
- zvýšení energetické účinnosti alespoň o 27 %.

Klimatická neutralita EU do roku 2050?

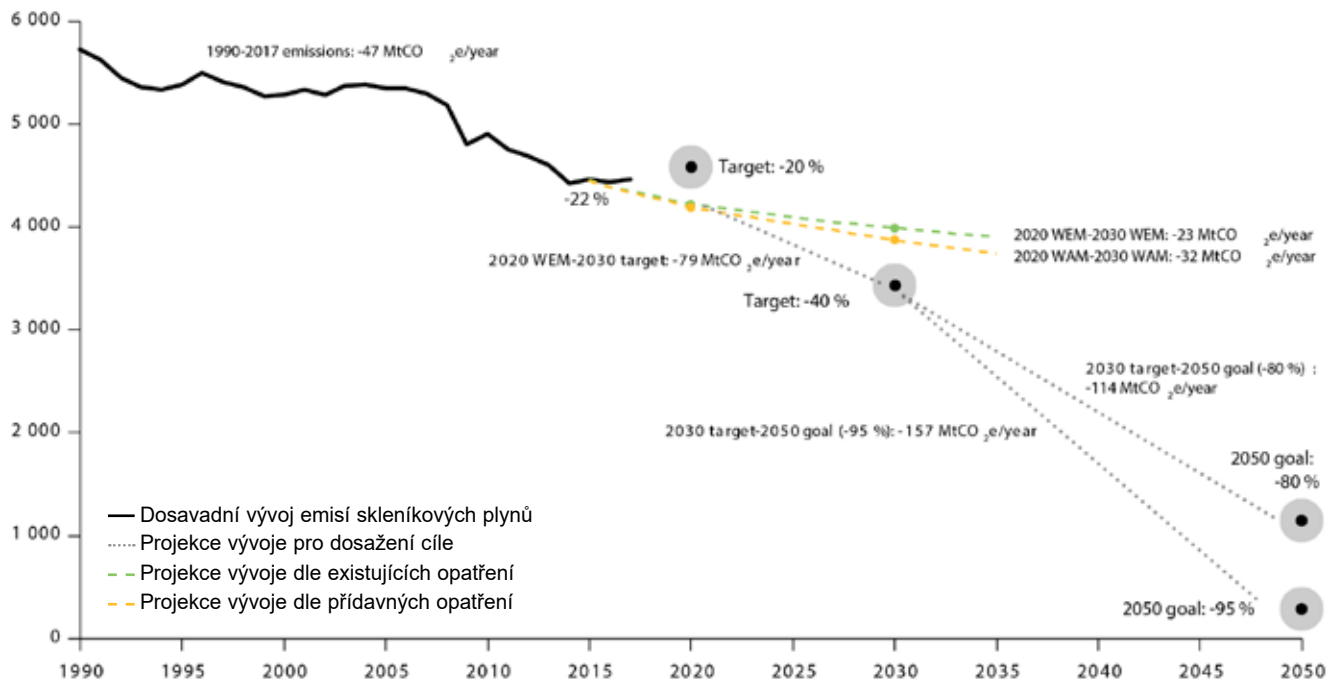
Červnový summit EU měl vyzvat členské státy k přijetí dalšího ambiciózního cíle - dosažení uhlíkové neutrality do roku 2050. Přijetí však zabránila Česká republika spolu s Polskem, Maďarskem a Estonskem. Formulace cíle tak nakonec skončila „pod čarou“. Dosažení uhlíkové neutrality znamená takovou produkci emisí, kterou budeme schopni efektivně odstranit či uskladnit. Do roku 2050 by EU chtěla docílit snížení emisí o 80-95 % oproti roku 1990.

Dle údajů Evropské komise by přechod k neutralitě mezi lety 2030-2050 vyšel ročně na 176-290 mld. eur. Zároveň by však přinesl zisky, které by ročně dosahovaly až 400 mld. eur., a to především díky snížení nákladů na energii a rozvoji nových technologií.

Mezi lídry v dosažení uhlíkové neutrality jsou v EU státy jako Finsko, které jí chce dosáhnout již do roku 2035, či Švédsko, které má ambice cíle dosáhnout do roku 2045. Spojené království chce neutralitu do roku 2050 dosáhnout především sázkou na větrnou energii a omezením spalování uhlí. Před 5 lety činil podíl uhlí na výrobě elektřiny v UK 30 %, v loňském roce už pouhých 5 %. Od roku 2035 by pak všechna nová auta na ostrovech měla mít elektrický pohon. Produkované emise chce UK eliminovat vysazováním stromů, mechem na stěnách budov a čištěním vzduchu atmosférickými vysavači.

Emise skleníkových plynů v EU 1990-2050 (MtCO₂e)

Zdroj: European Environment Agency

(Ne)Přístup České republiky

Přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku se Evropská komise letos věnovala také ve svých každoročních doporučeních pro hospodářskou politiku členských zemí EU. Česká republika v této kategorii příliš neobstála a součástí červnových doporučení Komise je „přechod na nízkouhlíkové hospodářství a transformaci energetiky včetně zvýšení energetické účinnosti“.

Unijním snahám Česká republika zatím příliš nenapomáhá, nelze však tvrdit, že se tuzemské firmy na nízkouhlíkovou ekonomiku nijak nepřipravují. Dle Svazu průmyslu a dopravy ČR investovaly podniky za posledních 25 let do ochrany životního prostředí několik stovek miliard korun a emisní cíle EU se nám tak daří plnit. Oproti roku 1990 klesly emise CO₂ v České republice o 35 % a podle současných prognóz by do roku 2030 měly poklesnout o dalších 35 %.

V potaz je třeba brát také fakt, že česká ekonomika patří mezi nejvíce energeticky náročné v rámci EU, což je dáno historickou orientací na průmysl. Dle výsledků Energy Transition Index se Česká republika řadí až na 49. místo a ze států EU je mezi posledními.

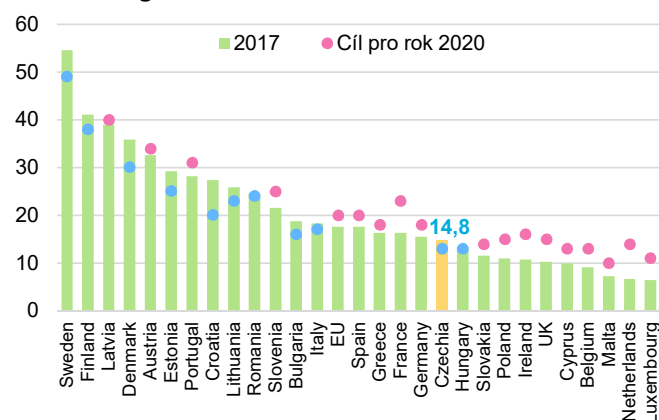
Zvýšení energetické účinnosti by Česká republika dle Evropské komise mohla dosáhnout pomocí energeticky úspornějších budov. Spotřeba energie v budovách činí v EU 40 % celkové spotřeby energie a budovy tak mají zcela klíčovou roli.

Pod vlnou kritiky ze strany Evropské komise je také relativně vysoký podíl energie vyrobené z uhlí (zhruba 50 %) a nízký

podíl obnovitelných zdrojů (14,8 % v roce 2017 - cíl pro rok 2020 byl stanoven na 13 %).

Česká republika měla v plánu svůj cíl pro obnovitelné zdroje navýšit na 20,8 % do roku 2030. Tato hranice však pro EU není dostatečná a ČR má nyní půl roku na přepracování svých plánů.

Podíl energie z OZE v zemích EU

Zdroj: Eurostat; % hrubé konečné spotřeby energie

Zda se podaří díky jednotlivým opatřením Evropské unie a dalších světových hráčů odvrátit či alespoň zmírnit dopady změn klimatu, ukáže blízká budoucnost. Rok 2050 do ní ale určitě patří.

Tereza Hrtúsová

Jedním z doporučení Evropské komise Česku pro letošní rok je i důraz na investice na vzdělávání, odborné přípravy, technických a digitálních dovedností. Vzhledem k rychlosti technologických změn a tlaku na aspekty automatizace a robotizace je to nutné pro Česko, které hodně těží z průmyslu, dvojnásob. Příprava trhu práce na tyto změny musí být důkladná.

EU Seriál

ZLATÉ ČESKÉ RUČIČKY POTŘEBUJÍ I CHYTRÉ HLAVIČKY

Jedním z ekonomických **doporučení**, která Česku navrhla Evropská komise pro letošní rok, je **investovat do vzdělávání, odborné přípravy, technických a digitálních dovedností**. Takové doporučení je jistě platné pro všechny ekonomiky, ale pro ČR platí dvojnásob.

Páteř českého hospodářství čeká těžká zkouška. Zatím je postaveno na průmyslu, který snoubí technické dovednosti dělníků s vysokým standardem českého inženýrství – I díky tomu **je ČR úspěšná exportní ekonomika a oblíbený cíl zahraničních investorů**. Jak však upozornila loňská studie společnosti PwC, česká ekonomika je jednou z těch nejvíce náchylných robotizaci a automatizaci. Je to dáno vysokým podílem oborů, kde se očekává automatizace mechanických procesů, jako zpracovatelský průmysl, doprava, logistika či stavebnictví.

To vůbec nemusí znamenat špatnou zprávu. Jde o to, jak se jí Česko chopí. **Technologická změna skýtá pro českou ekonomiku velkou příležitost**. Posun k průmyslové automatizaci a zavádění nových technologií umožní zvýšit produktivitu a přejít na výrobu s vyšší přidanou hodnotou. To by pak mohlo pomoci řešit problém relativně nízkých mezd, aniž by došlo ke ztrátě konkurenceschopnosti.

Zároveň představuje technologická změna velkou výzvu. Namísto manuálně zručných dělníků budou potřeba lidé, kteří budou umět roboty ovládat, zdokonalovat nebo i vyvíjet. Nová pracovní místa budou vyžadovat nové kompetence, zejména v oblasti digitálních dovedností. V nich ovšem Češi zatím moc nevykukají. **Podle indexu digitální ekonomiky a společnosti má lepší než základní digitální dovednosti pouze 24 % Čechů, zatímco průměr EU je 31 %**. Dvě třetiny firem hlásí potíže při hledání IT specialistů, což je druhý největší podíl v EU. Zároveň má Česká republika druhý nejnižší podíl žen mezi ICT specialisty – pouhých 9,9%. Podíl vysokoškolských absolventů v technických oborech je pod průměrem EU.

Příprava trhu práce na technologickou změnu přitom musí probíhat na několika frontách. Na prvním místě je potřeba na školách posílit digitální vzdělávání a rozvíjet dovednosti, které lidem pomohou se přizpůsobit novým potřebám trhu práce, jako jsou kreativita, řešení problémů a flexibilita. Zde je velká role I pro firmy, které nové své zaměstnance mohou vést k novým kompetencím a odbornostem skrze celoživotní vzdělávání **Nedostatek IT specialistů by mohla pomoci narovnat větší podpora zapojení žen do těchto oborů**.

Zároveň je nutné podporovat rozvoj nových oborů, jako robotika či umělá inteligence. Právě tam existuje obří potenciál pro zvyšování produktivity a vývoj nových produktů a služeb.

Jak však ukazuje nedávná studie společnosti Microsoft, české firmy umělou inteligenci ve srovnání s jinými zeměmi příliš nevyužívají. Během jednoho roku ji v Česku plánuje v praxi využívat asi 16 procent firem, evropský průměr je přitom 40 procent.

Našlápnuto má Česká republika přitom dobře. V červnu získala Ostrava sídlo jednoho z vůbec prvních evropských superpočítačů financovaných v rámci projektu Euro-HPC. A v květnu podepsaly ČVUT, Univerzita Karlova, Akademie věd a pražský magistrát dohodu o spolupráci, která má z Prahy učinit centrum umělé inteligence evropského významu.

To jsou přísliby, že „zlaté české ručičky“ a dobrá pověst českého inženýrství bude mít důstojné následovatele i v příštích dekádách: chytré české hlavičky.

Doporučení Evropské komise pro Českou republiku 2019:

1. Zlepšit dlouhodobou fiskální udržitelnost důchodového systému a systému zdravotní péče. Přijmout projednávaná protikorupční opatření.
2. Podporovat zaměstnávání žen s malými dětmi, mimo jiné zlepšením přístupu k cenově dostupné péči o děti, a zaměstnávání znevýhodněných skupin. Zvýšit kvalitu a inkluzivnost systémů vzdělávání a odborné přípravy, mimo jiné podporou technických a digitálních dovedností a podporou učitelského povolání.
3. Zaměřit se v rámci investiční hospodářské politiky na dopravu, a zejména její udržitelnost, na digitální infrastrukturu, na přechod k nízkouhlíkovému hospodářství a transformaci energetiky včetně zvýšení energetické účinnosti, a to s ohledem na regionální rozdíly. Snižit administrativní zátěž pro investice a v oblasti zadávání veřejných zakázek podporovat soutěž více založenou na kritériích kvality. Odstranit překážky bránící rozvoji plně funkčního inovačního ekosystému.

Pavína Žáková

Statistické okénko

Statistické okénko zobrazuje důležité makroekonomické ukazatele všech 28 členských zemí Evropské unie, které zahrnují statistická data ekonomické výkonnosti, fiskální stability, cenové hladiny k průměru EU a saldo běžného účtu k HDP. Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele za celou Evropskou unii. Zdrojem dat je Eurostat a Evropská komise.

Klíčové ekonomické ukazatele

v %	Růst HDP				HDP v PPS per capita k ø EU				Cenová hladina k ø EU			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
Belgie	1,7	1,5	1,7	1,4	118,5	117,7	116,7	115,6	104,5	108,8	110,8	111,1
Německo	1,7	2,2	2,2	1,5	124,3	123,8	123,4	122,7	100,6	103,2	104,0	104,3
Estonsko	1,9	3,5	4,9	3,5	75,7	76,9	79,0	80,0	72,8	75,1	78,1	80,1
Irsko	25,1	5,0	7,2	6,8	178,6	178,4	182,6	191,1	120,6	124,4	127,2	127,3
Řecko	-0,4	-0,2	1,5	2,0	69,7	68,2	67,8	68,2	82,9	84,3	85,4	84,2
Španělsko	3,6	3,2	3,0	2,5	90,6	91,5	92,4	92,7	89,1	91,6	92,4	92,5
Francie	1,1	1,2	2,2	1,5	105,3	104,1	103,9	103,2	105,3	108,0	109,4	110,3
Itálie	0,9	1,1	1,6	1,0	95,1	97,1	96,1	95,3	100,1	100,2	100,9	100,6
Kypr	2,0	4,8	4,2	3,8	81,9	84,0	85,1	86,2	86,7	88,0	89,5	88,8
Lotyšsko	3,0	2,1	4,6	4,7	63,6	64,7	67,4	69,5	68,8	71,6	72,8	73,8
Litva	2,0	2,4	4,1	3,6	74,7	75,5	78,6	80,5	60,3	62,7	64,5	65,7
Lucembursko	3,9	2,4	1,5	3,0	263,6	258,2	252,2	248,9	118,0	123,0	125,8	126,6
Malta	10,6	5,7	6,6	6,2	92,8	93,8	95,3	96,2	78,9	81,3	81,7	82,2
Nizozemsko	2,0	2,2	2,9	2,5	129,9	128,2	128,0	128,5	107,3	111,2	112,1	112,1
Rakousko	1,1	2,0	2,6	2,7	129,6	128,2	127,3	127,0	102,7	106,0	108,6	109,6
Portugalsko	1,8	1,9	2,8	2,1	76,7	77,6	77,4	77,6	81,3	84,1	86,0	86,8
Slovinsko	2,3	3,1	4,9	4,4	81,8	82,2	84,0	85,9	80,8	83,5	83,7	84,9
Slovensko	4,2	3,1	3,2	4,2	76,9	76,7	76,6	78,0	66,4	67,9	69,8	70,2
Finsko	0,1	2,5	2,8	2,5	109,2	109,3	109,0	109,6	118,3	121,1	122,4	122,5
Bulharsko	3,5	3,9	3,8	3,2	47,0	48,4	50,5	51,5	46,7	47,7	49,6	50,6
Česko	5,3	2,5	4,4	2,9	86,9	87,4	88,1	88,8	62,8	65,6	68,2	70,8
Dánsko	2,3	2,4	2,3	0,8	126,4	123,4	124,8	123,2	134,2	140,3	138,8	137,9
Chorvatsko	2,4	3,5	2,9	2,8	59,1	60,0	61,4	62,3	63,7	65,6	67,4	68,2
Maďarsko	3,5	2,3	4,1	4,8	68,0	67,3	68,4	70,1	57,7	60,1	63,0	62,4
Polsko	3,8	3,1	4,8	5,1	68,2	68,2	69,8	71,7	54,2	53,8	56,6	57,4
Rumunsko	3,9	4,8	7,0	4,0	56,0	58,2	62,5	64,0	51,8	51,7	52,6	52,8
Švédsko	4,5	2,7	2,1	2,2	124,4	122,5	121,3	119,8	120,1	125,9	125,5	118,5
UK	2,3	1,8	1,8	1,4	108,4	107,6	105,2	104,0	134,1	122,2	116,4	116,5
EU	2,3	2,0	2,4	1,9	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

v %	Saldo veř.rozpočtů k HDP				Veřejný dluh k HDP				Energetická závislost			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017
Belgie	-2,5	-2,4	-0,9	-1,0	106,5	106,1	103,4	101,4	79,8	83,9	75,4	74,8
Německo	0,8	0,9	1,0	1,6	70,8	67,9	63,9	60,1	61,9	62,2	63,7	63,9
Estonsko	0,1	-0,3	-0,4	0,5	9,9	9,2	8,7	8,0	11,1	9,6	7,9	4,1
Irsko	-1,9	-0,5	-0,2	-0,1	76,8	73,4	68,4	63,9	86,2	88,9	69,1	67,1
Řecko	-5,6	0,5	0,8	0,6	175,9	178,5	176,1	182,5	65,4	71,0	72,9	71,1
Španělsko	-5,3	-4,5	-3,1	-2,7	99,3	99,0	98,1	96,9	72,7	72,9	71,5	73,9
Francie	-3,6	-3,5	-2,7	-2,6	95,6	98,2	98,5	98,7	46,2	46,0	47,4	48,6
Itálie	-2,6	-2,5	-2,4	-1,9	131,6	131,4	131,2	131,1	75,8	77,0	77,7	77,0
Kypr	-1,3	0,3	1,8	2,8	108,0	105,5	96,1	105,0	93,2	97,7	96,2	96,3
Lotyšsko	-1,4	0,1	-0,6	-0,8	36,8	40,3	40,0	37,1	40,6	51,2	47,2	44,1
Litva	-0,3	0,3	0,5	0,6	42,6	39,9	39,4	34,8	78,3	78,4	77,6	75,6
Lucembursko	1,3	1,6	1,4	1,3	22,2	20,7	23,0	21,4	96,5	95,9	96,1	95,4
Malta	-1,0	0,9	3,5	1,3	58,6	56,3	50,9	47,9	97,7	97,0	100,6	102,8
Nizozemsko	-2,0	0,0	1,2	1,1	64,6	61,9	57,0	53,2	30,9	48,4	45,9	51,8
Rakousko	-1,0	-1,6	-0,8	-0,3	84,8	83,0	78,3	74,5	65,7	60,6	62,5	64,4
Portugalsko	-4,4	-2,0	-3,0	-0,7	128,8	129,2	124,8	121,5	72,1	78,2	74,0	79,9
Slovinsko	-2,8	-1,9	0,1	0,5	82,6	78,7	74,1	70,2	45,5	49,7	49,3	50,4
Slovensko	-2,6	-2,2	-0,8	-0,6	52,2	51,8	50,9	48,8	62,1	60,1	60,6	64,8
Finsko	-2,8	-1,7	-0,7	-0,8	63,6	63,0	61,3	59,8	50,2	48,2	46,0	44,0
Bulharsko	-1,7	0,2	1,1	0,8	26,2	29,6	25,6	23,3	35,3	36,5	38,6	39,5
Česko	-0,6	0,7	1,5	1,4	40,0	36,8	34,7	33,2	30,1	31,9	32,6	37,4
Dánsko	-1,5	-0,4	1,1	0,2	39,9	37,9	36,1	33,3	12,3	13,0	13,4	11,7
Chorvatsko	-3,4	-0,9	0,9	0,2	83,7	80,2	77,5	73,5	44,3	48,9	48,5	53,3
Maďarsko	-1,9	-1,6	-2,2	-2,4	76,6	75,9	73,3	72,9	59,8	53,9	55,8	62,6
Polsko	-2,7	-2,2	-1,4	-0,9	51,3	54,2	50,6	49,2	29,5	29,9	30,8	38,3
Rumunsko	-0,7	-2,9	-2,9	-3,3	37,8	37,3	35,1	35,1	16,4	16,4	21,6	23,1
Švédsko	0,2	1,1	1,6	1,1	44,2	42,4	40,8	37,8	31,9	28,9	31,9	26,4
UK	-4,2	-2,9	-1,8	-1,3	87,9	87,9	87,4	86,0	46,8	37,5	35,7	35,4
EU	-2,3	-1,7	-1,0	-0,7	86,0	84,9	83,2	81,4	53,6	53,9	53,8	55,1

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům i nejširší veřejnosti. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise, www.nordicfactory.com a www.thinkstockphotos.com.

Vydáváno pod evidenčním číslem Ministerstva kultury ČR: MK ČR E 16338, ISSN on-line: 1801-5042, ISSN tisk: 1801-5034.

